

یادداشت

بهداشت دهان و دندان دانش آموزان را جدی بگیریم

رسول پایایی*

بهداشت و سلامت تن و روان دانش آموزان مولفه‌ای مهم جهت برخورداری از یک جامعه سالم است. بسیاری از دانش‌آموزان از مشکلات ناشی از دهان و دندان رنج می‌برند.

این امر نه‌تنها سلامت جسم و روان دانش‌آموزان را تهدید می‌کند بلکه بر کیفیت تحصیلی و عملکرد آموزشی آنان هم تاثیر منفی می‌گذارد. به رغم اهمیت این موضوع دندان و بهداشت دهان همچنان در مقوله‌هایی است که توجه و اهتمام ویژه متولیان امر سلامت جامعه را می‌طلبد. آنچه از این توجه در سال‌های گذشته نصیب دانش آموزان شده توزیع دهان‌شویه‌ها در برخی مدارس و معاینه‌هایی جهت آگاه کردن خانواده‌ها بوده است. خدمات و هزینه‌های درمان آسیب‌های دهان و دندان گران است و باخیر کردن اولیا از خرابی دندان و آسیب‌های دهانی دانش‌آموزان گام بلندی در جهت توجه به سلامت آنان محسوب نمی‌شود. بالا بودن و گرانی هزینه‌های دندانپزشکی موجب شده بسیاری از خانواده‌های کم‌درآمد و متوسط فرزندان‌شان را به دندانپزشکی نبرند و علاج آسیب‌های دهان و دندان را در حذف دندانپزشکی از سبد هزینه‌هایشان بدانند و منتظر بمانند فقط برای کشیدن دندان به دندانپزشکان مراجعه کنند. سلامت دندان و دهان کودکان ایرانی در مقایسه با استانداردهای جهانی بهداشت از وضعیت مطلوبی برخوردار نیست و هر کودک ایرانی در بدو ورود به دبستان حداقل پنج دندان شیری خراب دارد. تحقیقات وزارت بهداشت هم در سال ۸۷ نشان می‌دهد ۵۲ درصد دندان‌های سه‌ساله‌ها، ۹۰ درصد دندان‌های شش‌ساله‌ها، ۹۰ درصد دندان‌های شیری و دائمی ۹ ساله‌ها و حدود ۶۰ درصد دندان‌های دائمی ۱۲ساله‌ها پوشیده است.

ایمن آمارها بیش از هر چیز نشان‌دهنده ناتوانی خانواده‌های ایرانی در پرداخت هزینه‌های دندانپزشکی است و ضرورت ورود شرکت‌های بیمه‌ای به امر بهداشت دهان و دندان را یادآور می‌شود. در حال حاضر بر اساس تعریف سازمان‌های بیمه‌ای هر گونه درمان دندان به غیر از کشیدن آن، زیبایی محسوب می‌شود و بیمه هیچ‌گونه هزینه‌ای را برای آن پرداخت نمی‌کند. رسیدگی به بهداشت دهان و دندان‌های افراد جامعه از جمله دانش‌آموزان وظیفه آموزش و پرورش نیست. سال ۸۵ وزارت بهداشت مکلف شد با همکاری سازمان بیمه خدمات درمانی دندان شش‌مهره شش همه کودکان زیر ۱۲ سال را بیمه کند تا در صورت آسیب‌دیدگی و ارجاع دانش‌آموزان دندان به صورت رایگان پر شود. سال‌های گذشته به این تکلیف قانونی به دلایلی از جمله عدم تامین اعتبار آن گونه که باید و شاید عمل نشده است و طرح‌هایی مانند اتوبوس‌های سیار دندانپزشکی توزیع دهان‌شویه‌ها و معاینه‌های پراکنده نتوانسته کمک شایانی به بهداشت دهان و دندان دانش‌آموزان داشته باشد. فراگیر بودن آسیب‌های دهان و دندان و جبران‌ناپذیر بودن آن و تاثیر مستقیمش بر عملکرد دانش‌آموزان بر کسی پوشیده نیست.

مدیرکل سلامت و پیشگیری آموزش و پرورش از اجرای بیمه دهان و دندان دانش‌آموزان شش تا ۱۲ ساله در سال تحصیلی جاری خبر داده است. ظاهراً بر اساس این طرح خانواده‌ها تنها با پرداخت ۳۰ درصد کل هزینه‌ها می‌توانند به بهداشت دهان و دندان فرزندان‌شان برسند. قبل از این هم دانش‌آموزان ابتدایی از بیمه برخوردار بوده‌اند اما شرکت‌های بیمه‌گر هرگز زیر بار پرداخت هزینه‌های دندانپزشکی نرفتند. گویی آنها خوب می‌دانند پوشیدگی دندان بعد از سرماخوردگی دومین بیماری شایع است. اما ظاهراً این بار قرار است طرح به سرنوشت سال‌های قبل دچار نشود و سهم بیمه برای شرکت‌های بیمه‌گر افزایش یافته است و امید می‌رود از اول مهر این بیمه اجرایی شود. این توانمند افزایش سقف بیمه‌های دهان و دندان، اگرچه می‌تواند مایه امیدواری و کاستن از دغدغه‌های خانواده‌های دانش‌آموزان ابتدایی شود اما کافی نیست و وزارت بهداشت هم این واقعیت را باید قبول کند که کار آموزش و پرورش رسیدگی به سلامت جامعه و حتی دانش‌آموزان نیست. متولیان سلامت جامعه باید دولت را ترغیب کرده و گروهی از خدمات‌دندانپزشکی را به خدمات بیمه‌ای وارد کنند؛ اندازه‌گیری شاخص‌های بهداشت دهان و دندان را به صورت هدفمند در میان دانش‌آموزان اجرا کنند و نتایج آن را مورد ارزیابی قرار دهند. آموزش و پرورش هم به عنوان یک نهاد آموزشی مهارت‌های اجتماعی مرتبط با امر سلامت را با مساعدت رسانه‌ها، صدا و سیما و خانواده‌های آموزش و گسترش دهان‌شویه‌ها، بهداشت دهان‌شویه هفته‌ای بار با تشویق کنند. بدون شک در چنین حالتی و با همکاری همه سازمان‌های ذیربط شاهد ارتقای آموزش و مطلوب شدن شاخص‌های بهداشتی خواهیم بود.

✽**کارشناس مسائل آموزشی**

خبر

رقابت ائتلافی برای تعیین جانشین رئیس

دانشگاه کذب محض است

ایستنا: عضو هیات امنای دانشگاه آزاد تاکید کرد: هیچ‌گونه بحث و صحبتی در خصوص تغییر رئیس دانشگاه آزاد اسلامی و واحد علوم و تحقیقات تهران مطرح نشده است. کریم زارع خاطرنشان کرد: شایعات منتشره در خصوص رقابت بر سر جانشینی رئیس دانشگاه آزاد اسلامی و واحد علوم و تحقیقات تهران کذب محض است.

با وجود غیرقانونی بودن فعالیت در حریم شهر تهران و آلایندگی شدید

زور محیط زیست به خارج کردن دو کشتارگاه در تهران نمی‌رسد

نگار حسینی

کشتارگاه به مراتب بهتر است و قرار است به زودی به شهرستان شهریار منتقل شود. این کشتارگاه سیستم فاضلاب را راهاندازی کرده اما این سیستم استاندارد نیست. کشتارگاه شرق تهران نیز به سیستم تصفیه فاضلاب مجهز شده است اما گفته می‌شود به دلیل هزینه بالای برق از این سیستم استفاده نمی‌شود و خونابه‌ها بدون هیچ تصفیه‌ای در آب‌های سطحی شهر رها می‌شود. این مسوول سابق پیش‌بینی می‌کند با هدفمند شدن بارانه‌ها، همین استفاده محدود از سیستم تصفیه فاضلاب به دلیل افزایش هزینه برق هم انجام نشود.

۲۰ هزار ppm آلایندگی فاضلاب کشتارگاه یکی از مهم‌ترین دلایل آلاینده بودن کشتارگاه‌ها، شیوع بیماری‌های مشترک دام و انسان از طریق آنهاست. جدا از تردد وسایط نقلیه‌ای که هم مرغ زنده را به داخل این کشتارگاه‌ها می‌برند و هم ضایعات آن را خارج می‌کنند، مهم‌ترین معضل آلودگی، ناشی از فاضلاب این واحدهاست. فاضلاب ناشی از کشتارگاه،

وزیر بهداشت در واکنش به کشته شدن دو پزشک و حمله به دو پرستار: نگهدانی بیمارستان‌ها باید به شدت تقویت شود

و پیگیری‌ها، قطعاً اهداف برنامه پزشک خانواده و نظام ارجاع در شهرها محقق می‌شود.» او ادامه داد: «علت انتخاب سه استان خوزستان، چهارمحال و بختیاری و سیستان و بلوچستان برای اجرای برنامه پزشک خانواده در شهرها، رسیدگی جدی به وضعیت بهداشت و

درمان این استان‌هاست. برای اجرای موفق این برنامه در شهرها به فرهنگ‌سازی جدی در این زمینه نیاز است.» وحیددستجردی با اشاره به ارائه سطح دوم و سوم خدمات در برنامه پزشک خانواده و نظام ارجاع در استان خوزستان، بر تقویت نگهدانی‌های بیمارستان‌ها تاکید کند؛ موضوعی که تاکنون بارها به لزوم ایجاد آن اشاره شده بود اما بنا بر همان روال قدیمی، تا اتفاقی رخ ندهد هیچ مسوولی موضوعی را جدی نمی‌پندارد. به هر حال هزینه وحیددستجردی در اولین حضور در جمع خبرنگاران پس از کشته شدن دو پزشک در پایتخت از پیگیری پرونده قتل‌ها خبر داد. او با تسلیت به جامعه پزشکی گفت: «به طور جدی این موضوع را پیگیری می‌کنیم تا این موضوع ریشه‌یابی و عوامل ایجادکننده آن مشخص و مجازات شوند.»
هروز جزئیات پرونده این دو قتل مشخص نشده اما وزیر بهداشت از منبعی که به آن اشاره نکرد، افزود: «گزارش‌های رسیده مبنی بر آن است که سوءقصد به جان این دو پزشک به دلیل مسائل شخصی بوده است.» به گزارش ایسنا، دستجردی در رابطه با بیمارستان‌ها و مراکز درمانی و امنیت کادر درمانی اضافه کرد: «نگهبان‌ها باید به صورت تقویت شوند. در مورد پزشکان و گروه‌های خدمتگزار که در مطب‌های خصوصی فعالیت دارند و معمولاً در ساعت‌های غیرمتعارف به خدمتگزاری مشغولند امکان مراقبت از آنها در حد بیمارستان برای ما مقدور نیست. در این زمینه باید دستگاه‌هایی مانند نیروی انتظامی و وزارت اطلاعات وارد قضیه شوند تا با علت‌یابی مساله امنیت پزشکان را نیز تامین کنند. به نظر می‌رسد، مجلس نیز باید در این زمینه فعال شود. در مجموع ما پیگیر رسیدگی به این موضوع هستیم.» دستجردی البته به حادثه رخ‌داده برای دو پرستار یاسوجی اشاره کرد و جلوگیری از وقوع این‌گونه حوادث را رسوخ بیشتر اخلاق در جامعه عنوان کرد. وزیر بهداشت البته آغاز برنامه پزشک خانواده و نظام ارجاع در شهرهای زیر ۵۰ هزار نفر استان خوزستان را نیز یادآور شد: «مراکز بهداشتی برای آغاز عملیات برنامه پزشک خانواده و نظام ارجاع در این استان کاملاً آماده هستند و وزیرت پایه افراد تحت پوشش این برنامه از امروز آغاز می‌شود.» او در بازدید از مراکز درمانی و خانه‌های بهداشت این استان تاکید کرد: «هرچند ممکن است تعداد این اقدامات برای برنامه به صد درصد اهداف خود نرسیم اما با نظارت‌ها

با وجود غیرقانونی بودن فعالیت در حریم شهر تهران و آلایندگی شدید

زور محیط زیست به خارج کردن دو کشتارگاه در تهران نمی‌رسد

بودن خروج دو کشتارگاه شرق و غرب از «محمدحسن پیراسته»، مدیرکل اسبق اداره محیط زیست استان

تهران پرسیدیم، او در مورد خروج کشتارگاه‌ها به «شرق» می‌گوید: «تا جایی که من به خاطر دارم، کشتارگاه‌ها قرار بود طی یک برنامه زمان‌بندی شده از تهران خارج شوند و حتی زمین‌های جایگزین هم برای آنها در نظر گرفته شده بود.» به گفته او پیشنهاد داده شده بود که در فرآیندی دو تا سه ساله، کشتارگاه‌ها از شهر تهران خارج شوند که این روند از سال‌های میانی دهه ۶۰ آغاز شده است. پیراسته به موضوع سیستم تصفیه فاضلاب هم اشاره می‌کند و می‌گوید: «در کنار این هم گفته شده بود تا زمانی که موضوع خروج از تهران محقق شود، این کشتارگاه‌ها باید به سیستم تصفیه فاضلاب استاندارد مجهز شوند. در زمانی که من از مناطق بازدید می‌کردم به شهرداران مناطق گوشزد می‌کردم که شهرداری ملزم است از طریق مواد ۱۰۴ و ۱۳۴ قانون برنامه چهارم توسعه، این واحدها را به عنوان واحدهای آلاینده جریمه کند.» در بند چ ماده ۱۰۴ قانون برنامه چهارم

توسعه اقتصادی آمده است: «به منظور کاهش عوامل آلوده‌کننده محیط زیست، بالاخص در مورد منابع طبیعی و منابع آب کشور، واحدهای تولیدی موظفند برای تطبیق مشخصات فنی خود با ضوابط محیط زیست و کاهش آلودگی‌ها اقدام کنند. هزینه‌های انجام‌شده در این مورد به عنوان هزینه‌های قابل قبول واحدها منظور می‌گردد. از واحدهایی که از انجام این امر خودداری نمایند و فعالیت‌های آنها باعث آلودگی و تخریب محیط زیست گردد، جریمه متناسب با خسارت وارده اخذ و به درآمد عمومی واریز می‌گردد تا در قالب لایوح بودجه سنواتی برای اجرای طرح‌های سالم‌سازی محیط زیست هزینه شود. آیین‌نامه این بند مشتمل بر مبلغ و چگونگی اخذ جرایم و نحوه هزینه آن به پیشنهاد سازمان حفاظت محیط زیست به تصویب هیات وزیران می‌رسد.» پیراسته می‌گوید این جریمه‌ها چنان سنگین است که اگر واحدهای آلاینده ملزم به پرداخت آن می‌شدند، ترجیح می‌دادند از شهر تهران خارج شوند.

ترافیک آغاز سال تحصیلی تهران مهار شد آغاز آرام مهر پایتخت

شرق: ترافیک صبحگاهی پایتخت در اولین روز بازگشایی مدارس و دانشگاه‌ها، با وجود ۵۰۰ واقعه ترافیکی از سوی پلیس ایده‌ال، و کاهش آن نسبت به سال‌های گذشته بی‌نظیر توصیف شد. بر اساس اعلام معاون ترافیکی پلیس راهنمایی و رانندگی

تهران بزرگ آمارها نشان می‌دهد تا ظهر دیروز ۵۰۵ تصادف گزارش شده که از این تعداد ۴۴ فقره جرحی و ۴۶۱ فقره خسارتی بوده است. در همین حال رئیس

جدید پلیس راهور پایتخت در پیشنهادی ابتکاری از رانندگانی که دچار حادثه می‌شوند، خواست برای جلوگیری از انسداد معابر در صورت تصادف، با دوربین‌های موبایل‌شان از صحنه تصادف فیلم گرفته و خودرو را به کنار معبر منتقل کنند. به گزارش ایسنا معاون ترافیک شهرداری تهران با اشاره به اینکه در بزرگراه‌های پایتخت اوج ترافیک از ساعت ۷/۱۰ صبح دیروز شکل گرفت، گفت: «به جز بزرگراه همت مسیر غرب به شرق تا شهید باکری، حکیم مسیر غرب به شرق تا ستاری و شهید بابایی و صدر در سایر بزرگراه‌ها مشکل ترافیکی نداشتیم.»

ترافیک تا دو هفته دیگر به وضعیت پایدار می‌رسد به گفته سپیدجعفر تشکری‌هاشمی ترافیک معابر شریانی عمدتاً عادی بوده و مساله خاصی نداشتیم و پلیس تنها در هفت درصد معابر شهری کنترل ترافیک را بر عهده گرفت. او عمده مشکلات ترافیکی دیروز را در مقابل مدارس عنوان کرد: «به عنوان مثال در جنوب به شمال خیابان ولیعصر (عج) در اطراف مدرسه رازی افزایش بار ترافیکی داشتیم که تلاش می‌کنیم مدرسی را که امروز (دیروز) دچار مشکل ترافیکی بودند شناسایی کنیم و با اولیای دانش‌آموزان آنها هماهنگی لازم برای روز یکشنبه انجام شود.» تشکری با اشاره به اینکه اوج ترافیک در تهران از ساعت ۶/۳۰ تا ۱۰/۳۰ و بعدازظهر از ساعت ۱۶ تا ۲۰ پیش‌بینی شده است، گفت: حمل و نقل عمومی ما امروز (دیروز) پرتراکم بود و در برخی ایستگاه‌ها تجمع مسافر داشتیم که تلاش می‌کنیم این مشکل در روز یکشنبه برطرف شود. معاون ترافیک شهردار تهران از افزایش محسوس ترافیک در کلیه معابر خبر داد: «ارزایی‌ها نشان می‌دهد حجم ترافیک تا دو هفته آینده در تهران به وضعیت پایدار خواهد رسید، لذا توصیه می‌کنیم در این مدت شهروندان از خودروهای شخصی استفاده نکنند.»

تشکری در مورد برخورد با تاکسی‌هایی که مسافر سوار نمی‌کنند، هشدار داد: «سازمان تاکسیرانی گشت‌های بازرسی و سیار خود را در شهر فعال کرده و نیاز به کروکی پلیس خسارت پرداخت کنند.

یکشنبه ۴ مهر ۱۳۸۹

خبر

۲۶ میلیون سالمند در ایران تا دو دهه دیگر

شرق: مدیرعامل انجمن الزایمر از وجود ۲۶ میلیون سالمند تا دو دهه دیگر در کشور خبر داد. معصومه صالحی در گفت‌وگو با وب‌دا با اعلام این خبر گفت: طبق برآوردها، طی ۲۰ تا ۲۵ سال آینده جمعیت ایران به ۱۰۰ میلیون نفر می‌رسد که ۲۶ درصد آن سالمند هستند. او افزود: تا دو دهه آینده با سونامی مشکلات بیماری در سالمندان به ویژه بروز الزایمر در آنها مواجه هستیم که از همین حالا باید به فکر آن باشیم. مدیرعامل انجمن الزایمر، آمار مقایسه‌ای بین ایران و سایر کشورها را چنین توضیح داد: در برخی کشورهای دنیا نظیر ژاپن و سوئیس، تعداد سالمندان زیاد است، ولی کشور ما در حال حاضر در مرز جوانی و میانسالی قرار دارد و تا دهه‌های آینده جزء کشورهای سالمند جهان خواهیم بود.

تجاوز شورشیان به بیش از ۳۰۰ کتکویی

ایسنا: سازمان ملل متحد روز گذشته در گزارشی اعلام کرد در طول دو ماه ده «کتگو»، دست‌کم ۳۰۳ تن که اکثرشان را زنان و دختران جوان تشکیل می‌دهند، مورد تجاوز شورشیان قرار گرفتند. گزارش دفتر حقوق بشر سازمان ملل متحد آمده است در میان قربانیان این تجاوزها، ۲۳۵ زن، ۵۲ دختر جوان، ۱۳ مرد و سه پسرچه مشاهده می‌شود. در این دو ماه نیروهای اشاره‌شده که سه گروه هستند، دست‌کم به ۹۲۲ منزل مسکونی و ۴۲ مغازه هجوم برده و علاوه بر تجاوز به بیش از ۳۰۰ تن، ۱۱۶ تن را هم گروگان گرفتند تا از آنها در انجام امور و مقاصد خود استفاده کنند.

پلیس نمی‌تواند به صورت ریشه‌ای از وقوع جرائم پیشگیری کند

ایسنا: رئیس پلیس امنیت اخلاقی ناچا گفت: پلیس با افراد سودجویی که اقدام به پخش فیلم‌ها و عکس‌های خانوادگی می‌کنند، بنا بر قانون برخورد خواهد کرد. وی افزود: اگر شکایتی از سوی مردم صورت گیرد، پلیس آن شکایت را پیگیری می‌کند و با مجوز قاضی، فرد خاطی به دادسرا معرفی می‌شود. سردار احمد روزبهانی اقدامات فرهنگی به منظور کاهش چنین جرائمی را در جامعه تاثیرگذار دانست و افزود: دستگاه‌های دیگری باید برای پیشگیری از این‌گونه جرائم، اقداماتی را انجام دهند. اما قابل تصور نیست که پلیس بتواند به صورت ریشه‌ای از وقوع چنین جرائمی پیشگیری کند. او درباره نظارت بر اماکنی همچون آتلیه‌ها و تعمیرات رایانه هم گفت: تا زمانی که اصناف و مسوولان امر در رابطه با عملکرد صنف‌های مختلف وجود دارند، پلیس مسوولیتی برای پیشگیری از وقوع جرائم در برخی از اصناف مانند آتلیه‌ها ندارد.

شکست طرح بیمه روستاییان

صندوق بیمه روستاییان و عشایر به عنوان یکی از چند صندوق کلیدی وزارت رفاه مسوول حمایت از بیش از پنج میلیون خانوار است اما در پنج سال گذشته تنها نزدیک به ۸۰۰ هزار روستایی تحت پوشش این بیمه قرار گرفته‌اند که برابر با جذب کمتر از ۱۴۰ هزار نفر در هر سال است. محسن ایزدخواه یکی از اولین اعضای موسس صندوق بیمه روستاییان عشایر درباره پیشینه تشکیل این صندوق اظهار داشت: بیمه روستاییان و عشایر در چارچوب قانون بیمه‌های اجتماعی روستاییان برای اولین بار در سال ۱۳ مطرح شد و بر اساس این قانون روستاییان به منظور ایمن بودن در برابر خطرات احتمالی تحت حمایت‌هایی مانند بیماری، حوادث ناشی از کار و از کارافتادگی قرار می‌گرفتند. ایزدخواه تاکید کرد: این قانون به صراحت دولت را موظف می‌کند که تعدادی صندوق مستقل برای حمایت از اقشار مختلف جامعه در وزارت رفاه تشکیل دهد که از آن جمله صندوقی به نام صندوق بیمه اجتماعی روستاییان و عشایر است. اهمیت این مصوبه به قدری بود که وقتی وزیر رفاه و تامین اجتماعی وقت در مجلس برای رای اعتماد حضور داشت، یکی از شروط رای دادن نمایندگان به وزیر پیشنهاد این بود که وی یکی از اقشار نادانمش تشکیل این صندوق باشد تا بتواند به ۴۰ سال حرف و حدیث در این زمینه پایان دهد. وی در پاسخ به اینکه تاکنون این قوانین چندر عملیاتی شده و چند درصد از روستاییان تحت پوشش این صندوق قرار گرفته‌اند، اظهار داشت: مطابق آخرین سرشماری نفوس و مسکن تعداد روستاییان و عشایر بالای ۱۸ میلیون نزدیک به ۱۳ میلیون نفر در قالب پنج میلیون و ۷۴ هزار و ۸۶۶ خانوار است. به عبارت دیگر نزدیک به ۱۳ میلیون روستایی واجد شرایط بیمه شدن در صندوق روستاییان هستند اما آنچه در عمل اتفاق افتاده، حکایت از شکست کامل این صندوق در جذب روستاییان و عشایر داشته است.

ازدواج ۱۲ نفر به ازای هر هزار نفر
مهر: بر اساس آمار سازمان ثبت احوال کشور، طی سال گذشته در مقابل هر یک هزار ایرانی ۱۲/۲ نفر ازدواج کرده‌اند که بیشترین آمار مربوط به سیستان و بلوچستان با ۲۴/۶ درصد بود. گزارش‌های پایگاه آمار جمعیت سازمان ثبت احوال نشان می‌دهد هرهرم جمعیت بالای ازدواج تهران، کمترین میزان ازدواج مربوط به این استان با ۹ نفر در مقابل یک هزار نفر و سمنان با ۱۰ نفر در مقابل همین جمعیت است.

سال گذشته میانگین سن ازدواج مردان در کل کشور ۲۴/۶ و میانگین سن ازدواج زوج ۲۲/۲ بوده است که بیشترین میانگین سن ازدواج مردان مربوط به استان‌های کرمانشاه و فارس با ۲۷/۷ سال و تهران با ۲۷/۵ سال است. همچنین بیشترین میانگین سن ازدواج زنان مربوط به استان‌های تهران با ۲۳/۶ سال و کرمانشاه با ۲۳ سال است. کمترین میانگین سن ازدواج مردان نیز در استان اردبیل با ۲۱/۲ سال و در زنان برای استان سیستان و بلوچستان با ۲۰/۲ سال است.